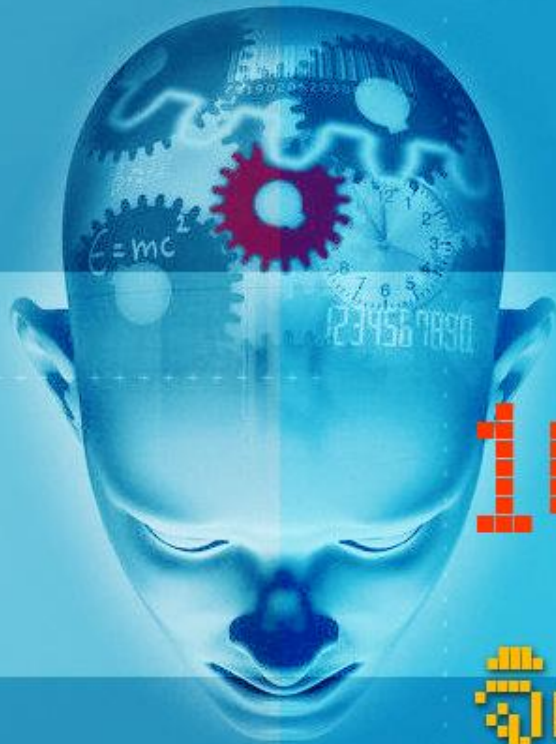

มหาวิทยาลัยสยาม
Siam University

100-105

จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป >> <http://itschool.siam.edu>

Version : 1:2553

มหาวิทยาลัยสยาม
Siam University

บุคลิกภาพ (Personality)

อาจารย์ผู้สอน : ดร. เดือนเพ็ญ ทองน่วม

Week 3 - บุคลิกภาพ

ความหมาย

บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะโดยรวมทั้งหมดของบุคคล ทั้งลักษณะภายนอกและลักษณะภายใน
บุคลิกภาพเป็นผลรวมของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยสยาม
Siam University

Week 3 - บุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพ

Week 3 - บุคลิกภาพ

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis Theory)

- ❖ โครงสร้างของบุคลิกภาพ (พลังจิต 3 ระบบ)
  - Id ==> Pleasure Principle
  - Ego ==> Reality Principle
  - Superego ==> Conscience Principle

Week 3 - บุคลิกภาพ

พัฒนาการทางเพศ (Psychosexual Development)

- ❖ **ขั้นปาก (Oral Stage) - แรกเกิด- 1 ขวบ**
- ❖ **ขั้นทวารหนัก (Anal Stage) 2-3 ขวบ**
- ❖ **ขั้นอวัยวะเพศ (Phallic Stage) 3-5 ขวบ**
- ❖ **ระยะเฉื่อย (Latency Stage) 6-12 ขวบ**
- ❖ **ขั้นเพศเจริญพันธุ์ (Genital Stage) 12 ปีขึ้นไป**

Week 3 - บุคลิกภาพ

ทฤษฎีจิตวิทยาวิเคราะห์ (Analytical Psychology Theory)

เสนอโดย Carl Jung

- Archetype
- Persona
- Shadow
- Anima & Animus
- Extroversion & Introversion

Week 3 - บุคลิกภาพ

ทฤษฎีจิตวิทยาส่วนบุคคล (Individual Psychology)

เสนอโดย Alfred Adler

- ปมด้อย และ ความปรารถนามีปมเด่น
- ประสบการณ์วัยเด็ก
- การอบรมเลี้ยงดู

Week 3 - บุคลิกภาพ

ทฤษฎีของ Karen Horney

- ❖ เน้นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูและปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก
- ❖ แบ่งบุคลิกภาพตามลักษณะการเผชิญปัญหา
  - Moving Toward People
  - Moving Away from People
  - Moving Against People

Week 3 - บุคลิกภาพ

แนวความคิดพฤติกรรมนิยม

- ❖ Pavlov, Watson, Skinner
- ❖ เห็นอิทธิพลของสิ่งเร้าภายนอกมากกว่าแรงขับภายในตัวบุคคล
- ❖ เห็นหลักการเสริมแรงและการเลียนแบบ

Week 3 - บุคลิกภาพ

ทฤษฎีตัวตน (Self Theory)

❖ Carl Rogers

❖ ตัวตน 3 แบบ

- Perceived Self (Self-Concept)
- Real Self
- Ideal Self

Week 3 - บุคลิกภาพ

ทฤษฎีตัวตน (Self Theory) (ต่อ)

- ❖ เห็น Unconditioned Love
- ❖ เสนอวิธีการบำบัดแบบคนไข้เป็นศูนย์กลาง (Client-Centered Therapy)

Week 3 - บุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพ

❖ Objective Tests

- 16 PF (Personality Factor)
- MMPI (Minnesota Multiphasic Personality Inventory)
- CPI (California Personality Inventory)

Week 3 - บุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพ (ต่อ)

❖ Projective Tests

- มีฐานแนวคิดมาจากทฤษฎีจิตวิเคราะห์
- มุ่งวัดจิตไร้สำนึก
- มีปัญหาเรื่องความเที่ยงและความตรง
  - TAT (The Thematic Apperception Test)
  - Rorschach Inkblot Test

Week 3 - บุคลิกภาพ

เอกสารอ้างอิง

- เต็มศักดิ์ คทวณิช. จิตวิทยาทั่วไป กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), 2550.
- โยธิน ศันสนยุทธ และคณะ. จิตวิทยา กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2533.
- นพมาศ อู่พระ. ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

Week 3 - คำถามท้ายบท

1. จงอธิบายความหมายของบุคลิกภาพ
2. มีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคคล
3. จงอธิบายถึงการทำงานของพลังงานทางจิต 3 ระบบซึ่งเป็นโครงสร้างบุคลิกภาพของมนุษย์ตามแนวคิดของ Freud
4. ปมด้อยมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลอย่างไรในทัศนะของ Adler
5. ในทัศนะของ Horney ประสบการณ์วัยเด็กแบบใดบ้างที่จะส่งผลให้เกิดความผิดปกติทางจิตประสาทเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่